

tom 4, izdanje 4
2006

Glas

Zena sa Kosova

sadržaj

Marta Prenkpaljaj Nagradjena Medjunarodnim Priznanjem

- 2 RLZ Podrzavaju Zalaganja u Becu
- 2 Majica kampanje iz 2000 godine, se Seta Evropom
- 2 Novembar Beleske
- 3 Zene Predstavljaju Svoje Radove
- 3 Zene Predstavile Radove na Sajmu Artizanata
- 3 Septembar Beleske
- 4 Globalni Fond za Zene se Sastao sa MKZ
- 4 MKZ Razmenile Iskustva u Sastanku u Spaniji

obavestjenja

MZK Godisnji Sastanak.....
.....**Hani i Dy Roberteve,**
Prishtina, 10:30, Dec. 9

**MZK Vam
Cestita
Novogodisnje
Praznike!!!**

**RRJETI I GRUPEVE TË
GRAVE TË KOSOVËS**

**KOSOVA WOMENS
NETWORK**

www.womensnetwork.org

Marta Prenkpaljaj, aktivistkinja iz regije Has, zajedno sa 13 drugih zena lauerata iz celog sveta, nagradjena je Nagradom za Kreativnost Zena u Ruralnom Zivotu za godinu 2006, od strane Fondacije Svetskog Zenskog Samita (FSZS). MKZ je ovu nagradu prenela Marti, tokom jedne ceremonije odrzane 15 oktobra u Hotelu Grand u Pristini.

Poznati glumci izvodili su svoje pesme i monologe, dok su neki politicari pricali o Martinim dostignucima. Prisutni su bili i mnogi gradjani Pristine, regije Has kao i Male Kruse, koji su dosli do bi joj preneli svoje zahvale. Marta je rodjena u jednom malom selu Zum, koji je smesten u regiji Has. Kao selska devojka, tokom sedamdesetih, Marta se borila za pravo na skolovanje.

U tom dobu, u regiji Has nije bilo nijedne srednje skole, a djaci su morali da pesace po dva sata da bi stigli do skole kao i dva sata da bi se od nje vratili, a ovo je predstavilo putovanje koje nije bilo dozvoljeno za cure.

Nakon velikih zalaganja, Marta je ubedila svoju porodicu da joj dozvole dalje skolovanje. Ona je zavrсила srednju skolu i proizvela svoje studije da bi dobila diplomu iz Biologije i Hemije. Godine 1990, ona se ukljucila u jednoj kampanji koja se borila protiv zenskog analfabetizma.

Ojacena od ovo iskustva i motivirana od izmena koje je uocila u svojoj zajednici, ona se aktivirala u stvaranju Društva za Skolovanje Zena „Motrat Ciriazi“ 1995 godine, zajedno sa Safete i Igbale Rogovom.

1995 godine ona je takodje postala prva direktorica jedne skole u regiji Prizrena. Znajući kakvim se poteskocama ona suocila tokom svog skolovanja, Marta je radila sa zajednicom, zalagajući se za njihovu podršku visokom skolstvu za zene.

Zajednica je podizala fondove i obezbedila dozvolu za izgradnju skola u njihovoj zajednici, tako da cure i decaci iz te regije ne moraju putovati toliko daleko da bi dobili svoje skolovanje. Marta

Marta Prenkpaljaj je dobila medjunarodnu nagradu za kreativnost zena u ruralnom zivotu, u Pristini, 15 oktobra.

je tajno prenosila fondove koje je dobila od strane Albanske Di-jaspore u Hrvatskoj, u regiji Has, preduzeci tako osobne opasnosti, samo da bi zajednica mogla da sagradi toliko zeljenu skolu.

Danas, 50% nastavnika u regiji Has su zene, koje su bile podrzane od strane Motrat Ciriazi tokom svog skolovanja. U svim zdravstvenim ustanovama u Hasu rade zene i muskarci koji su takodje skolovani u Hasu.

Kao sto Marta cesto naglasuje: „Danas se ne raspravlja oko toga da li devojke treba da registruju srednju skolu, nego kako da se nalaze sredstva za njihovu finansijsku podršku tokom univerzitetita“. Kad je srpska vojska okupirala Malu Krusu, Marta je junacki sela za svoj traktor i nosila zene i decu preko reke u bezbednim delovima.

Tokom vremena prevedenog u Albaniji, ona je nastavila podrzavanje zena i dece koji su preziveli traume. Nakon povratka na Kosovu, Marta je nastavila da podrzava zene iz Kruse, koje su izgubile muske clanove porodice, placuci sa njima, pomagajući im u izgradnji svoje zajednice, pokazajući im kako se vozi traktor, kao i kako da budu samostalne. Tokom jedne

decenije, Marta je radila sa svojom zajednicom u identifikiranju njihovih potreba i stvaranju lokalnih zdravstvenih klinika, strucnoj obuci zdravstvenicima, izgradnji dva centara zajednica, izgradnji tri osnovnih skola, instalaciji vodenih cevi koji povezuju sela i nose vodu do svih kuca, otvaranje 11 lokalnih biblioteka, asfaltiranje puteva, organiziranju balkanskih natjecaja u umetnickom plesu, organiziranju zenskih sportova odbojke i kosarke, kao i učenje pisanja i citanja stotina zena. Svojim doprinosom, kreativnoscu, i junakosti, ona je vodila svoju zajednicu ka izjavi: „Mi ovo mozemo sami!“.

Marta nastavlja da ukljucuje gradjane, kao i vladu, u dizanju fondova za potrebe zajednice. Tako, Sestre Ciriazi je jedna od malobrojnih Kosovskih NVO koja se ne osniva na medjunarodne fondove, nego kompletan podršku prima od strane svoje zajednice.

Aktivnost Marte Prenkpaljaj je vredno odlike, ne samo u poredjenju sa ostalim NVO na Kosovu, nego i sa svim ruralnim i urbanim aktivistkinjama sirom planete.

MZK cestita Marti na, davno zasluzenoj, nagradi.

Nov. Beleske

Prioriteti za 2007 godinu koji ce se raspraviti tokom godisnjeg sastanka su: trgovina ljudskim bicima, ojacanje zena u politici i kljucnim pozicijama kao i zdravlje zena.

SKDU Ureda Premijera izvestili su o stvaranju grupe za izvestavanje medjunarodnim paktovima u vezi sa ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima. Vladina grupa protiv trgovine ljudskim bicima, koja ukljucuje dva predstavnika civilnog drustva, stvorila je radne grupe za zaustavljanje trgovine ljudskim bicima i zastitu zrtava. SKDU je takodje izvestilo o stvaranju komisije za decja prava, koja se vodi od strane Premijera Vlade, Agima Cekua, a koja ukljucuje i ucesce 9 drugih ministara. SKDU je zatrazila saradnju sa civilnim drustvom.

NVO 'Kalabria' izvestila je da je saradnja sa KFOR-om i Kosovskom Policijskom Sluzbom rezultovala zatvaranjem javne kuce, koja je bila smestena u blizini njihovog centra. Centar MVPT je zatrazila dokazivanje zrelosti tokom pružanja pomoci zrtvama trgovine ljudskim bicima.

NVO 'Motrat Ciriazi' pozvala je clanove koji imaju vazna izvesca ili informacije, da se predstavljaju u TV stanici 'Opinion' u Prizrenu, na kojem Motrat Ciriazi sada imaju jedan mesecni jedno-satni program, kao i na web-stranici TV Opinion.

Bezbedna kuca je izjavila da preko projekta kojeg vode, za suprostavljanje trgovini ljudskim bicima, one su radile sa zenama iz sela kao i da ce ubuduce da rade sa zenama iz gradova, uciteljima, a mozda i sa ministarstvima.

Agron Gasi, predstavnik UNICEF-a, predlozio je da NVO raspave vise oko zdravlja zena.

Grupa Veterana Prosvete izjavila je da MZK treba da zah-teva da se NVO oslobode obaveza DDV.

Ucesnici su raspravili oko stvaranja pomocne grupe za borbu protiv trgovine ljudskim bicima.

Regionalni Lobi Zena Podrzavaju Zalaganja u Becu

Politicarke i predstavnice civilnog drustva iz Jugistocne Evrope sastale su se u Becu 9-10 septembra, da bi ucestvo-vale u sastanku oko „Postupka Pregovora i Dalje: Zene za Odrzljiv Mir u Jugoistocnoj Evropi“.

Zene iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Makedonije, Crne Gore, Srbije, Albanije i Kosova, sastale se i radile u stvaranju strategije za dalje dizanje vizibilnosti kao i raspravljanje oko uticaja dorpinosa zena u obezbedjenju mirovnog i primenjivog resenja za politicke konflikte u regiji.

Zene su analizirale i ocenile doprinos zena u proslosti kao i neupotrebljeni potencijal za dalje unapredjenje pravde i pomirenja.

Zene su zakljucile da je njihovo ucesce u politickim procesima kljucni faktor za dostignuce odrzljivog mira u regiji.

Nakon radionice, neke od ucesnica su se sastale sa Specijalnim Izaslanikom za Proces Buduceg Statusa Kosova, g. Martti Ahtisaari, kome

Regionalni Lobi Zena se sastao sa Specijalnim Izaslanikom za proces buduceg statusa Kosova, g. Martti Ahtisaari da bi se zalagale za sprovođenje Rezolucije 1325.

su predali izjavu grupe oko buduceg statusa Kosova. Izjava je ukljucila puno sprovođenje Rezolucije 1325 Saveta Bezbednosti Ujedinjenih Nacija, koja poziva sve stranke za ukljucenje zena u svim nivoima donosenja odluka.

Po prvi put su se zene iz cele regije javno saglasile oko samoopredeljenja gradjana Kosova.

Ovo regionalno savetovanje je podrzano od strane Kancelarije za Centralnu i Istocnu Evropu Medjunarodnog Fonda Ujedinjenih Nacija za Zenski Razvoj (UNIFEM).

Radionica je podrzana od strane Medjunarodne Komisije Austrije za UNIFEM i Forum za Medjunarodne Pregovore Bruno Kriesky.

Majica kampanje „Protiv Nasilja nad Zenama“ iz 2000 godine, se Seta Evropom

Tokom svoje posete Becu, Izvrzna Direktorica MZGK, Igbale Rogova, je na ulici susrela jednog gospodina koji je nosio majicu sa predasnje kampanje MZGK „Muskarci protiv nasilja nad zenama“, iz 2000 godine. Marsej, je bio rodom iz Francuske, a majicu, koju je obukao u Becu, bio kupio tokom jedne posete Poljskoj. On nikada nije cuo o toj kampanji na Kosovu, ali nosio je i rasejao poruku „Muskarci protiv nasilja nad zenama“.

Zene Predstavljaju Svoje Radove na Dan Kulturnog Nasledstva

16-20 septembra u Pristini, održan je sajam „Evropski Dani Kulturnog Nasledstva – Balkanski rucni radovi – Kosovo“. Na ovom sajmu zanatlije su predstavili svoje radove od drva, sena, keramike, crteze, skulpture, filigranstvo, konopa, narodne nosnje izradjene od strane zena (Albanske, Srpske, Romske, Askalijske, Goranske, Egipćanske nacionalnosti), kao i minijature kule, koje su igrale vaznu ulogu u kulturnom nasledstvu Kosova. 'Dera e Hapur' je ove godine suradjivala sa SHE ERA, Društvom Zena u Biznisu, za organizaciju ove manifestacije. Izložba i sajam su posećeni od strane mnogih mesnih i međunarodnih posetioca, uključujući puno predstavnika kancelarija SAD, Svajcarske, Grčke i Velike Britanije, kao i zvaničnika iz Ministarstva Trgovine i Industrije kao i Ministarstva Kulture, Omladine i Sportova. Direktor Muzeja Kosova je pokazao svoje interesovan-

Dve zene plete i prodaju svoje proizvode tokom „Dana Kulturnog Nasledstva – Balkanski Rucni Radovi – Kosovo“, Pristina, 16-20 sep.

je za izlozjenje nekih od eksponata u Etnoloskom Muzeju u Pristini. U ovoj manifestaciji prisutni su bili i predstavnici poptina Pristine, Djakovice, Peci, Mitrovice, Gnjilana i ostalih opština. Sajam je posećen od strane mnoštva

studentata, posebno studenta iz Pristine kao i studenta iz srednje tekstilske škole u Gnjilanu, koji su se izrazili da će u skorijoj budućnosti izraditi slične radove. Tokom diskusija sa organizatorima, učesnice su izrazili svoje interesovanje za produženje sa tehničkom pomoć, kao što su obuka, saveti, dizajni za nove eksponate, kao i promociju njihovih proizvoda. Ova manifestacija je procenjena od strane RTV21, BBC, Kosova Live, magazina FOKUS, Koha Ditore, Bota Sot, Zeri, i Express. Prenos preko RTV21 u Evropi i SAD napravio da SHE ERA stvori nove kontakte sa zainteresovanim trgovnicima, koji su se izrazili svoje interesovanje za prodaju ovih proizvoda u SAD.

"Ciftelija," albanski nacionalni instrument, na prodaju tokom sajma.

Zene Predstavile svoje Rucne Radove na Sajmu Artizanata

U Skadru, drevnom gradu pod zamkom Rozafe, održan je sajam artizanata, na kojem su se predstavile ručno napravljene narodne nosnje iz okruga Skadra, Ulcinja i Kosova. Na otvaranju ovog sajma, koji je organizovan od društva „Intelektuala Zena Skadra“, predsednica ovog društva, g. Zejnepe Dibra, naglasila je da „mi smo deo istog korena, stoga imamo zajenicke nosnje, rucne radove i tradicije ishrane, a

samo nijanse razlikuju nase pokrajine koje predstavljamo“.

Kosovo je predstavljeno sa rucnim radovima iz regije Peci, Decana, Hasa i Golaka. Predsednica društva „Dera e Hapur“, Beti Muharemi, zahvaljujuci skadranke za pozivnicu, naglasila je da po prvi put nakon zavrsetka rata Kosovo pozvano na jednom sajmu artizanata i da je na ovom sajmu predstavljen samo jedan delic istih, jer su zene Kosova

poznate za svoje tradicionalne radove na pletenju i 'vek'-u, jer radeci na istima omogucava im izdržavanje porodica.

Tokom sajma, održale su se razne umetničke aktivnosti, Safete Rogova, obučena u tradicionalnoj nosnji regije Hasa, održala je recital poezije, dok je grupa mladih odigrala kolo regije Skadra, a pevale su se i pesme iz regije Ulcinja.

Sep. Beleske

Sastanak je počeo sa podelom iskustava sa konferencije Mirovne Zenske Koalicije u Strugi, nazvanoj „Rezolucija 1325 Saveta Bezbednosti Ujedinjenih Nacija – Zene, Mir i Bezbednost“, a takodje se raspravljalo oko rezultata ove konferencije. MKZ je izvestila o preduzetim posetama članovima, sa ciljem raspravljanja i potpisivanja Koda Etike i Odgovornosti.

Izdavanje prospekata članova MKZ će obrzo početi. Zenski centar „Ato“ izjavila je da nakon jednog perioda vremena kad je organizacija bila van funkcije, ona nastavila sa radom, iako bez pomoći donatora.

Kosovski Centar za Polne Studije izvestio je da je Univerzitet Pristine ovih dana odobrio uredbu protiv seksualnih zlostavljanja.

Centar za Blagostanje Zena iz Peci, potpisao je ugovor sa Ministarstvom Rada i Socijalne Pomoći, kojim će ministarstvo finansirati skloniste, ali centar još uvek nije dobio fondove.

Kancelarija za Dobro Upravljanje izvestilo je radovima na organiziranju konferencije za mesec oktobar, sa ciljem integrisanja Romske zajednice u Kosovski društvo.

Oni su zatražili od članova da rade na tome da učestvuju na konferenciji.

Karl Kulesa iz United Nations Population Fund (UNFPA) informisao je članove u vezi sa sastancima agencije Ujedinjenih Nacija sa civilnim društvom oko buduće saradnje.

Mreza Zena Kosova

www.womensnetwork.org

info@womensnetwork.org

Hajdar Dushi C-2, II/8

Pristina, Kosova

Osoblje Mreze

Igballe Rogova

Direktor
igorogova@yahoo.com

Besa Shehu

Menazer za Financije
besa_shehu@yahoo.com

Nexhmije Fetahu

Menazer Programa
cuca_fetahu@yahoo.com

Alba Loxha

Asistent Informacije
albaloxha@yahoo.com

Clanovi Odbora

Naxhije Buçinca
Delina Fico
Besim Kajtazi
Marte Prenkpalaj
Vjosa Dobruna
Belgjyzare Muharremi
Behar Selimi

*Glas Zena sa Kosova"
je napisala i osmislila
Alba Loxha,
uz pomoc
Nicole Farnsworth.*

www.womensnetwork.org

Globalni Fond za Zene se Sastao sa MZK

10 oktobra MZK organizirao je sastanak sa Globalnim Fondom za Zene - Global Fund for Women (GFW) - u Hotelu Pristina. Tokom sastanka, Angelika Arutyunova-Needham, Menadzer Programa za Evropu i drzava bivse Sovjetskog Saveza, Globalnog Fonda za Zene, predstavila je fond i njihove aktivnosti.

Global Fund for Women (GFW) je neprofitabilna fondacija koja pruza finansijsku pomoc za dizanje prava zena na celom svetu.

Oni predstavljaju mrezu sastavljenu od muskaraca i zena, koji veruju da preko obezbedjenja jednakosti i punog ucesca zena u drustva, moze se dostici najefektivniji nacin za stvaranje jednog pravednog, mirovnog i odrzivog sveta.

Oni fondove dobijaju iz raznih izvora i finansijski pomazu organizacijama vodjenim od zena, u promovisanju ekonomske zastite, zdravstva, bezbednosti, skolovanju i vodjenju zena i devojak. GFW je prisutan u 120 drzava na celom

Angelika Arutyunova-Needham, Menadzer Programa za drzave Bivseg Sovjetskog Saveza, Globalnog Fonda za Zene, predstavila je fond i njihove prioritete tokom sastanka sa MZGK, u Pristini, 10 oktobra.

svetu. Oni podrzavaju zenske grupe koje zajednicki rade, organizacije koje demonstruju potpunu podanost zenskoj jednakosti kao i njihovim pravima, organizacijama koje su vodjene i administrirane od zena, kao i organizacijama koje su smestene van Sjedinjenih Drzava.

Nakon predavljanja GFW, clanovi MZK raspravili su oko

interesa i problema sa kojim se oni suocavaju, u zajednicama na kojim obavljaju svoje aktivnosti. Arutyunova-Needham je naglasila da je sastanak bio plodan i inkurajisala je clanove da svoje projekte salju GFW.

Za vise infoamcija oko apliciranja za grantove u GFW, molimo posetite:

www.globalfundforwomen.org.

MZK Razmenile Iskustva u Sastanku sa Zenama Baskije u Spaniji

23-24 oktobra, Ljuljeta Vunici predstavila je MZK na Medjunarodnom Sastanku SARE (Mreza Zena Baskije), nazvanom „Zene proizvode mir“, organizaranom od Instituta Zena Baskije (Emakunde) u Spanskom gradu San Sebastian. Organizacija Emakunde, stvorena od strane Baskijskog Parlamenta, i podrzana od strane Predsednistva Vlade Baskije, radi na podrzavanju jednakih mogucnosti za zene i muskarce u svim sferama zivota. Emakunde organizuje Medjunarodni Godisnji Sastanak SARE, sa ciljem rasprave oko jednakim mogucnosti za zene i muskarce, ocenjivanja rada aktivistkinja kao i stvaranja novih omrezivanja.

Ove godine, organizatori su hteli da elaboriraju oko uloge zena u mirovnim procesima, posebno oko mogucnosti ucesca zena Baskije u njima, nakon najave primirja od strane Euskadi Ta Askatasuna - ETA. Ucvisi od iskustava iz regija konflikata, i pregovora o miru, od ostalih aktivistkinja, one su se trudile da 'pojasne' svoj mirovni proces, naglaseno je od strane organizatora. Tokom ovog sastanka, Vunici je govorila o temi „Zene grade koalicije“, uzevsi kao primer mirovni pokret zena na Kosovu kao i Mirovnu Zensku Koaliciju skoro napravljenu.

Mirovna Zenska Koalicija, koja je sastavila aktivistkinje sa Kosova i Srbije, primer je oko

toga kako zene izbegavaju granicne podele i zalazu se za ucesce zena u mirvnim procesima kao i ostalim zajednickim politickim programima. Osim zvanicnog programa, Ljuljeta Vunici, Stasa Zajevic, predstavnica Zena u Crnom iz Beograda, kao i nekoliko predstavnika iz Izraela, sastale su se sa parlamentarnom grupom za ljudska prava Parlamenta Vitorie.

Za dodatne informacije oko SARE, posetite:
www.sare-emakunde.com.

Za vise dodatne informacije oko Emakunde, posetite:
www.emakunde.es.